

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 9C/234/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6112223226
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Jánošová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2013:6112223226.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou Jarmilou Jánošovou v právnej veci žalobcu POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova ul. č. 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, v konaní právne zast. Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Gr?sslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti žalovanej Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti SR, Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal od žalovanej zaplatenia majetkovej škody a náhrady nemajetkovej ujmy z dôvodu nesprávneho úradného postupu, **z a m i e t a .**

Súd žalovanej náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

Žalobca sa svojím návrhom domáhal náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy z titulu nesprávneho úradného postupu v exekučných konaniach Okresného súdu Banská Bystrica.

Súd spojil postupom podľa § 112 ods. 1 OSP v záujme hospodárnosti konania na spoločné konanie vecí vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 9C 234/2012, 9C 235/2012, 9C 236/2012, 9C 240/2012, 9C 245/2012, 9C 246/2012, 9C 247/2012, 9C 312/2012, 9C 242/2012, 9C 243/2012, 9C 248/2012 a 9C 249/2012.

Žalovaná žiadala návrh v celom rozsahu zamietnuť.

Súd vykonal dokazovanie písomnými vyjadreniami účastníkov, jednotlivými exekučnými spismi tunajšieho súdu a zistil tento skutkový stav:

Podľa tvrdenia navrhovateľa tento vykonáva podnikateľskú činnosť v oblasti poskytovania krátkodobých úverov. V zmysle ustanovenia § 38 a nasledujúcich zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučného poriadku (ďalej len „EP“) požiadal súdneho exekútora o vykonanie exekúcie pre svoje pohľadávky vzniknuté neplnením záväzkov vyplývajúcich zo zmlúv o úvere.

Z dôvodov nesprávneho úradného postupu požadoval od žalovanej náhradu majetkovej škody ako aj nemajetkovej ujmy, ktorý nárok si uplatnil aj písomnou žiadosťou adresovanou žalovanej podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z.

Žalobca podal súdnemu exekútorovi návrhy na vykonanie exekúcie na základe exekučných titulov - rozsudkov Stáleho rozhodcovského súdu. Exekútor následne podal žiadosti o udelenie poverení na vykonanie exekúcií, o ktorých mal exekučný súd rozhodnúť v lehote 15 dní ustanovenej v § 44 ods. 2

EP. Mal za to, že výnimka z 15-dňovej lehoty na udelenie poverenia v citovanom ustanovení platnom od 01.06.2010 do 31.05.2011 a od 01.06.2011 sa v prípade rozhodcovských rozsudkov ako exekučných titulov nemala uplatňovať (lebo nešlo o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ EP). Zákon č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní neobsahuje slovné spojenie rozhodcovská komisia, ale spojenie rozhodcovský súd. Podľa odbornej literatúry sa vykonateľným rozhodnutím rozhodcovskej komisie, resp. zmiernou ňou schváleným, rozumelo rozhodnutie v pracovných sporoch vydané rozhodcovskými komisiami v rozhodcovskom konaní podľa § 207 Zákonníka práce a vyhlášky č. 42/1975 Zb. Exekučným titulom teda nebolo rozhodnutie rozhodcovskej komisie, preto neprichádzala do úvahy ani výnimka uvedená v ust. § 44 ods. 2 EP, že 15 dňová lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ EP.

V konaniach v období platnosti ustanovenia § 44 ods. 2 EP od 01.02.2002 do 31.05.2010 mal súd zákonnú povinnosť rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelení poverenia na vykonanie exekúcie v lehote 15 dní od doručenia tejto žiadosti bez ohľadu na to, či exekučným titulom bolo rozhodnutie všeobecného súdu alebo rozhodcovského súdu alebo napr. notárska zápisnica.

V daných sporoch exekučný súd nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej lehote, ale zamietol žiadosti o udelenie poverenia, a to po tejto lehote, pričom veci ním prejednávané nevykazovali prvky nadmernej právnej zložitosti, ani si nevyžadovali spoluprácu s účastníkmi konania, ktorá mala podstatný vplyv na čas potrebný k posúdeniu a rozhodnutiu.

Postup exekučného súdu zhodnotil ako nesprávny a v rozpore s ust. § 44 ods. 2 EP. Nečinnosťou súdu, teda nesprávnym úradným postupom, mu vznikla škoda, ktorú si vyčíslil v každej zo spojených vecí sumou vo výške 125 Eur. Táto pozostávala z nákladov na:

a/ správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnanca pomocou informačného systému vo výške 70 Eur

b/ udržiavanie a správu informačného systému vo výške 40 Eur

c/ spracovanie textov urgencií súdu a výdaje spojené s vyhotovením a zaslaním urgencií súdu vo výške 15 Eur.

Ďalej požadoval náhradu nemajetkovej ujmy, ktorú si v každej veci vypočítal vo výške 55 Eur za každý mesiac omeškania v činnosti súdu a poukázal na rozhodovacia činnosť Ústavného súdu v konaniach napr. III. ÚS 203/2003, III. ÚS 235/2004, III. ÚS 347/2005. Mal za to, že samotné konštatovanie porušenia práva na rozhodnutie o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v zákonom stanovenej dobe v spojení s porušením práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú takýmto postupom. Márnym uplynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania žalobcu spočívajúce vo vymožení pohľadávky a zároveň došlo k vyvolaniu rizika, že neskorým ukončením procedúry exekučným súdom zanikne povinný, zmarí sa účel konania pre stratu kontaktu s povinným, prípadne sa povinný stane insolventným, no najmä žalobca mohol vďaka skorému rozhodnutiu exekučného súdu uskutočniť rad iných krokov smerujúcich k zabezpečeniu vymožitelnosti jeho pohľadávky (uskutočniť náhradu exekučného titulu). Svoj nárok odôvodňoval aj rozhodnutiami ústavného súdu (IV. ÚS 77/02, III. ÚS 120/2010, III. ÚS 271/05).

Žalovaná žiadala žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Uviedla, že v žalobcom podaných žalobách sa vyskytujú viaceré nedostatky, napr. zmätočne uvedení povinní, neuvedenie spisových značiek príslušných exekučných konaní, ktoré sú vedené na súde, chýbajúce relevantné údaje ako dátumy doručenia podaní na súd, ktoré majú význam pre posúdenie celej veci a dátumy, kedy sa žalobca dozvedel o vzniku škody v jednotlivých prípadoch. Žalobca nepriložil ani jeden relevantný dôkaz a v skutočnosti prenáša celú dôkaznú povinnosť na súd, napriek tomu, že dôkazné bremeno má znášať žalobca sám.

Žalobám vytýkala, že nie je jasný ani titul nároku na náhradu škody, keďže v žalobách sa tituly prelínajú. Žalobca namietal jednak nesprávny úradný postup v podobe prieťahov, ako aj rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, čo by sa mohlo vysvetliť ako namietanie nezákonného rozhodnutia. Čo sa týka prieťahov v konaní, poznamenala, že formu „žiadosti o informáciu o stave konania“ nie je možné považovať za riadny prostriedok, ktorý by smeroval k zabráneniu tvrdených prieťahov a k ich účinnému odstráneniu. Žalobca neuviedol, ani po vyžiadanej súčinnosti v rámci predbežného prerokovania zo strany žalovanej, či využil možnosť podania sťažnosti na zbytočné prieťahy v príslušných konaniach predsedovi okresného súdu, resp. možnosť podania ústavnej sťažnosti. Mala za to, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy

v konaní súdu, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd SR. Samotné nedodržanie zákonom stanovenej lehoty, neznamená automaticky prietahy v konaní (nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 16/02).

Žalovaná ďalej poukázala na skutočnosť, že žalobca podal na súd žaloby o náhradu škody pred uplynutím 6-mesačnej lehoty ustanovenej v § 16 ods. 4 zákona č. 514/2003 Z.z. Vyplýva to z toho, že dňa 23.04.2012 jej boli doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody zo dňa 23.04.2012, pričom žalobca doručil žaloby na súd už dňa 27.09.2012. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 2Cz 38/76 (uverejnené pod R 28/1978) predbežné prerokovanie nároku je zákonom ustanovenou podmienkou, aby o tomto nároku mohlo prebehnúť občianske súdne konanie. Žalobcov nárok je tak na súde predčasne uplatnený.

Pokiaľ ide o samotnú lehotu na udelenie poverenia exekútora, prax už dávnejšie ukázala, že lehota je výraznou prekážkou toho, aby mohli súdy objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok, najmä v prípadoch existencie dôvodov podľa § 45 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Súdneho dvora EÚ (Asturcom C-40/08), ktorý nevyklučuje posúdenie zmluvnej podmienky aj v exekučnom konaní. Zároveň sám žalobca uvádzal, že podľa § 44 ods. 2 EP účinného od 01.06.2011 neplatí lehota 15 dní, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/. Ak teda bola žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie podaná na súd po 01.06.2011, nárok je v tejto časti neopodstatnený. Pred 01.06.2011 znelo ustanovenie § 41 ods. 2 písm. d/ EP „vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených“. V samotnej dôvodovej správe je k novelizovanému ustanoveniu § 41 ods. 2 písm. d/ EP uvedené, že správnosť aplikácie dotknutého ustanovenia na rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul osvedčila svojim autentickým výkladom aj Národná rada SR ako zákonodarný zbor SR. Argumentácia žalobcu je v interpretácii toho, čo zamýšľal zákonodarca, nefundovaná a nepravdivá a § 41 ods. 2 písm. d EP sa správne aplikoval na rozhodcovské rozsudky aj pred dňom 01.06.2011.

Okrem už uvedených skutočností žalovaná namietala aj tvrdenie žalobcu, že súd mal o zamietnutí návrhu na udelenie poverenia rozhodnúť v 15-dňovej lehote. Zo samotnej dikcie § 44 ods. 2 EP vyplýva, že lehota 15 dní sa nevzťahuje na vydanie rozhodnutia v podobe zamietnutia žiadosti o udelenie poverenia, ale platí len pre udelenie poverenia súdному exekútorovi. Nebolo by to možné ani logicky predpokladať, keďže ide o zložitý proces posudzovania žiadosti o udelenie poverenia, návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu.

Žalovaná ďalej uviedla, že žalobca v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom od 01.01.2013 nepreukázal, že by podal sťažnosť na prietahy, resp. žiadosť o prešetrenie vybavenia sťažnosti, že by existovalo právoplatné rozhodnutie vydané v disciplinárnom konaní, právoplatné rozhodnutie ESLP či právoplatné rozhodnutie Ústavného súdu SR, ktorými by bolo konštatované porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Otázku či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je pritom kompetentný preskúmať ústavný súd, pričom ju preskúmava najmä podľa troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka a postup súdu.

V konaniach, v ktorých malo podľa žalobcu dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu - zamietnutiu žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po 15 dňovej lehote - pred 23. 04. 2009 (teda tri roky pred dňom kedy boli žalovanej doručené prvé žiadosti o predbežné prerokovanie nároku), vzniesla žalovaná námietku premlčania.

Pokiaľ ide o materiálnu škodu, žalovaná uviedla, že žalobca nepreukázal existenciu škody a nároky, ktoré si uplatňuje, je možné považovať za hypotetické. Žalobca v žalobách neuvádza, či paušalizované vecné náklady predstavujú podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z.

Čo sa týka požadovanej nemajetkovej ujmy, kritériá pre jej výšku sú uvedené v ustanovení § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z. Žalobca bližšie nekonkretizoval, akým spôsobom došlo konaním súdu ku zániku jeho podnikateľských aktivít a podnikateľských plánov, ani ako táto situácia ovplyvnila jeho ďalšie podnikateľské postupy. Pocity frustrácie, úzkosti, neistoty a nedôvery možno vzťahovať len k fyzickým osobám, nie k právnickým osobám (rozhodnutie NS ČR 37Cdo/675/2011). Žalovaná má za to, že žalobca nepreukázal vznik nemajetkovej ujmy, ani dôvod, pre ktorý by sa táto mala poskytnúť v peniazoch. Poukázal na povahu a predmet konaní, u ktorých malo dôjsť k nesprávnemu úradnému postupu, keď tieto sa týkali výkonu rozhodnutia rozhodcovských rozhodnutí o nárokoch zo spotrebiteľských úverov. Poukázal na list Európskej únie adresovaný predstaviteľovi Slovenskej republiky pri Európskej únii, v ktorom Európska komisia poukázala na sťažnosti spotrebiteľov na praktiky žalobcu, v takom prípade aj súdna moc musí pozornejšie skúmať podania žalobcu, najmä v rozpore s dobrými mravmi, keď aj a v prípade porušenia práva žalobcu už samotné konštatovanie práv musí byť považované za dostačujúce.

Súd spojil v zmysle ustanovenia § 112 ods. 1 OSP konania, v ktorých sa žalobca domáhal nárokov na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v zmysel zákona č. 514/2003 Z.z. spôsobenú nesprávnym úradným postupom okresného súdu v exekučnom konaní, pričom vo všetkých spojených veciach sa domáhal náhrady škody z dôvodu, že exekučný súd nevydal na žiadosť súdneho exekútora rozhodnutie o udelení poverenia na vykonanie exekúcie v jeho prospech v lehote 15 dní od doručenia tejto žiadosti, ktorá lehota bola stanovená v ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Žalobca ani žalovaná sa pojednávania nezúčastnili. Žalobca svoju neprítomnosť neospravedlnil, žalovaná ju ospravedlnila a súhlasila s rozhodnutím v jej neprítomnosti. Súd preto podľa § 101 ods. 2 OSP vec prejednal v ich neprítomnosti.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zákona č. 514/2003 Z.z. zodpovedá štát za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. za nesprávny úradný postup sa považuje, okrem iného porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote.

Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku s príslušným orgánom.

Predmetom sporu boli nároky žalobcu na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. uplatnené v konaní:

1/ sp. zn. 9C 234/2012. Exekučný súd viedol konanie (proti povinnému F.. B.) pod sp. zn. 4Er 2024/2009, súdny exekútor pod sp. zn. EX 12032/2009. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená exekučnému súdu dňa 14.12.2009. Súd žiadosť zamietol dňa 07.10.2010.

2/ sp. zn. 9C 249/2012. Exekučný súd viedol konanie (proti povinnej F.. G.) pod sp. zn. 6Er 605/2011, súdny exekútor pod sp. zn. EX8139/2011. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená exekučnému súdu dňa 15.08.2011. Súd žiadosť zamietol dňa 23.08.2011.

3/ sp. zn. 1Er 1613/2011. Exekučný súd viedol konanie (proti povinnej Q.. E.) pod sp. zn. 1Er 1613/2011, súdny exekútor pod sp. zn. EX8212/2011. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená exekučnému súdu dňa 21.07.2011. Súd žiadosť zamietol dňa 25.11.2011.

4/ sp. zn. 5Er 756/2010. Exekučný súd viedol konanie (proti povinnej F.. A.) pod sp. zn. 5Er 756/2010, súdny exekútor pod sp. zn. EX16691/2010. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená exekučnému súdu dňa 22.12.2010. Súd žiadosť zamietol dňa 24.02.2011. Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodnutie zrušil dňa 17.08.2011, exekučný súd vydal poverenie dňa 07.11.2011.

5/ sp. zn. 9C 312/2012. Exekučný súd viedol konanie (proti povinnej L.. V.) pod sp. zn. 1Er 161/2010, súdny exekútor pod sp. zn. EX542/2010. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená exekučnému súdu dňa 02.02.2010. Súd žiadosť zamietol dňa 19.03.2010 v časti istiny a úrokov z omeškania. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.08.2010, poverenie vydané na zvyšok pohľadávky dňa 17.09.2010.

6/ sp. zn. 9C 247/2012. Exekučný súd viedol konanie (proti povinnej J.. A.), pod sp. zn. 2Er 2084/2010, súdny exekútor pod sp. zn. EX13436/2010. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená exekučnému súdu dňa 29.11.2010. Súd žiadosť zamietol dňa 01.12.2010.

7/ sp. zn. 9C 246/2012. Exekučný súd viedol konanie (proti povinnému T.. B.) pod sp. zn. 4Er 1689/2010, súdny exekútor pod sp. zn. EX 10601/2010. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená exekučnému súdu dňa 29.09.2010. Súd žiadosť zamietol dňa 13.10.2010.

8/ sp. zn. 9C 245/2012. Exekučný súd viedol konanie (proti povinnej E.. Á.), pod sp. zn. 4Er 1779/2010, súdny exekútor pod sp. zn. EX 1582/2010. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená exekučnému súdu dňa 13.10.2010. Súd žiadosť zamietol dňa 15.03.2011.

9/ sp. zn. 9C 240/2012. Exekučný súd viedol konanie (proti povinnému J.. A.), pod sp. zn. 4Er 810/2010, súdny exekútor pod sp. zn. EX 3124/2010. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená exekučnému súdu dňa 28.04.2010. Súd žiadosť zamietol dňa 09.12.2010.

10/ sp. zn. 9C 236/2012. Exekučný súd viedol konanie (proti povinnej D.. B.), pod sp. zn. 2Er 90/2010, súdny exekútor pod sp. zn. EX 14126/2009. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená exekučnému súdu dňa 20.01.2010. Súd žiadosť zamietol dňa 11.08.2010.

11/ sp. zn. 9C 235/2012. Exekučný súd viedol konanie (proti povinnej P.. A.), pod sp. zn. 7Er 436/2010, súdny exekútor pod sp. zn. EX 7810/2010. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená exekučnému súdu dňa 16.07.2010. Súd žiadosť zamietol dňa 20.08.2010.

12/ sp. zn. 9C 248/2012. Exekučný súd viedol konanie (proti povinnému F.. F.) pod sp. zn. 2Er 1812/2011, súdny exekútor pod sp. zn. EX 8079/2011. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie doručená exekučnému súdu dňa 15.08.2011. Súd žiadosť zamietol dňa 07.06.2012.

V danom prípade žalovaná namietala, že žalobca doručil na súd návrhu na začatie konanie predčasne, pred uplynutím 6-mesačnej lehoty ustanovenej § 16 ods. 1 citovaného zákona, v ktorej sa má nárok predbežne prerokovať.

Vzhľadom k tomu, že v čase rozhodovania súdu táto lehota márne uplynula, súd nepovažoval tento argument za dôvod pre zamietnutie návrhu pre predčasnosť.

Ďalej sa súd zaoberal vznesenou námietkou premlčania zo strany žalovanej vo vzťahu k uplatneným nárokom. Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. právo na náhradu škody sa premlčí za tri roky odo dňa, keď sa poškodený dozvedel o škode. Lehota však neplynie počas predbežného prerokovania nároku, najdlhšie počas 6 mesiacov (19 ods. 3 citovaného zákona). Žalovaná žiadala z dôvodu premlčania zamietnuť nároky v konaniach, kde malo dôjsť k zamietnutiu žiadosti o vydanie poverenia pred 23.04.2009. Vo všetkých nárokoch, ktoré sú predmetom tohto spojeného konania bolo o žiadostiach súdneho exekútora rozhodnuté v rokoch 2010 až 2012. K uplynutiu premlčacej lehoty do dňa podania návrhov nedošlo (navyše plynutie lehoty bolo počas predbežných prerokovaní nárokov prerušené).

Pre vznik zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom je preukázanie základných predpokladov, ktorými sú:

1. porušenie právnej povinnosti spočívajúcej v nesprávnom úradnom postupe
2. vznik škody
3. príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody.

Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je objektívna, preto zavinenie nie je pre vznik škody nevyhnutným predpokladom.

Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonných zásad do práv, právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb.

V predmetných spojených veciach žalobca namietal nedodržanie procesnej 15-dňovej lehoty na rozhodnutie o žiadosti udelenie poverenia.

Vo všetkých prípadoch v žalovaných postupoch exekučného súdu došlo k zamietnutiu žiadosti, okrem konania vedeného pod sp. zn. 9C/312/2012. V tomto exekučný súd zamietol žiadosť súdneho exekútora čiastočne, Krajský súd v Banskej Bystrici toto rozhodnutie potvrdil a poverenie na zvyšok nároku bolo vydané dňa 17.09.2010.

Tvrdenie žalobcu, že od začatia konania do rozhodnutia exekučného súdu uplynulo viac ako 863 dní (konanie sp. zn. 9C/234/2012), je zavádzajúce. Žalobca jednak uvádza nesprávne dátumy, a to vo všetkých spojených spisoch (čo by bolo možné chápať aj ako jeho nedbalý prístup, keď nevenoval dostatočnú pozornosť presnosti, určitosti a úplnosti žaloby), a jednak dĺžku lehôt uvádza vrátane doby od podania návrhu na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi do podania žiadosti exekútora o udelenie poverenia na príslušný exekučný súd. Pre účely konania o náhradu škody je však rozhodujúca len lehota od podania žiadosti súdneho exekútora na (exekučný) súd do rozhodnutia o nej (Exekučný poriadok ustanovuje lehotu aj súdnemu exekútorovi na doručenia žiadosti o udelenie poverenia exekučnému súdu. Uvedené však nie je predmetom konania.)

Súd vo veci rozhodoval aj s prihliadnutím na judikatúru Ústavného súdu SR, ktorá je ustálená v tom, že je potrebné skúmať, či v konkrétnom prípade bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa 3 základných kritérií - zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Pojem zbytočné prieťahy obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie tohto ktorého úkonu súdu. Nedodržanie lehôt automaticky nevyvoláva porušenie uvedeného základného práva, pretože aj v týchto prípadoch sú rozhodujúce všetky okolnosti danej veci (I. ÚS 70/02).

Lehota 15 dní na vydanie poverenia uvedená v ust. § 44 ods. 2 EP je procesnou a zákonnou lehotou. Zámerom tejto lehoty bolo zefektívnenie exekučného konania a snaha dosiahnuť, aby poverenie na vykonanie exekúcie nebolo zdržiavané nečinnosťou exekučného súdu. Exekučný poriadok však neuvádza sankciu za jej prekročenie, a preto ju treba považovať za poriadkovú lehotu.

Citované ustanovenie § 44 EP však prešlo viacerými novelizáciami, pre účely konania sú podstatné najmä zákony č. 144/2010 Z.z. (účinný od 01.06.2010) a č. 102/2011 Z.z. účinný od 01.06.2011.

Súd z uvedených dôvodov spojené veci pre účely odôvodnenia rozsudku a skutkové okolnosti rozdelil do nasledovných skupín: I/ rozhodnutia exekučného súdu vydané v 15-dňovej lehote, II./ žiadosti súdneho exekútora doručené exekučnému súdu pred 01.05.2010, III/ žiadosti súdneho exekútora doručené exekučnému súdu v období od 01.06.2010 do 31.05. 2011, IV/ žiadosti súdneho exekútora doručené exekučnému súdu po 01.06.2011. Zároveň ďalej budú používané len značky konaní pridelené v občianskom súdnom konaní, nakoľko vyššie už bolo uvedené, ktoré žaloby (civilné konania) sa týkajú konkrétnych exekučných konaní.

I/ rozhodnutia exekučného súdu vydané v 15-dňovej lehote (týka sa konaní sp. zn. 9C 246/12 a 9C 247/12)

Aj keď žalobca tvrdil, že k rozhodnutiu exekučného súdu o žiadosti súdneho exekútora došlo po lehote 15 dní uvedenej v ust. § 44 ods. 2 EP, súd takéto skutočnosti nezistil v konaniach vedených pod sp. zn. 9C/246/2012 od doručenia žiadosti súdneho exekútora (29.09.2010) do rozhodnutia súdu o jej zamietnutí (13.10.2010) uplynulo 14 dní a v konaní sp. zn. 9C/247/2012 od doručenia žiadosti súdneho exekútora (29.11.2010) do rozhodnutia súdu o jej zamietnutí (01.12.2010) uplynuli 2 dni. V týchto konaniach došlo k vydaniu rozhodnutia v lehote kratšej ako 15 dní, teda žalobca svoje tvrdenie nepreukázal. Súd tak konštatoval, že k tvrdenej nečinnosti exekučného súdu nedošlo. Naopak, súd konal promptne, preto bez ďalšieho skúmania veci samej, vrátane náhrady škody, návrhy v konaniach sp. zn. 9C/246/2012 a 9C/247/2012 zamietol.

II. žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia doručené exekučnému súdu pred 01.05.2010 (týka sa konaní 9C/234/2012, 9C/236/2012, 9C/240/2012, 9C/312/2012)

Pri zameraní sa na systematiku ustanovenia § 44 ods. 2 EP v znení účinnom do 31.05.2010 možno zistiť, že o lehote 15 dní sa zákonodarca zmieňoval v druhej vete, ktorá znela nasledovne: „Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu.“ Až v tretej vete je upravený postup exekučného súdu v prípade nesplnenia podmienok pre udelenie poverenia, ktorá na rozdiel od predchádzajúcej vety neobsahuje žiadnu lehotu. Takto systematicky je zachované poradie a úprava aj v nasledujúcich novelizáciách. Keďže v konaniach 9C/234/2012, 9C/236/2012 a 9C/240/2012 došlo k zamietnutiu žiadosti súdneho exekútora o udelenie

poverenia, avšak lehota 15 dní platila len pre udelenie poverenia, nebol naplnený predpoklad vzniku škody - nesprávny úradný postup spočívajúci v nedodržaní lehoty.

Konanie 9C/312/2012 je v porovnaní s ostatnými špecifické v tom, že exekučný súd dňa 19.03.2010 zamietol žiadosť o udelenie poverenia len čiastočne (v časti istiny a úrokov z omeškania), toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 27.08.2010 a dňa 17.09.2010 súd vydal poverenie na zvyšok pohľadávky žalobcu (oprávneného v exekučnom konaní). Z uvedeného je teda evidentné, že súd čakal kým nenadobudne rozhodnutie o čiastočnom zamietnutí žiadosti právoplatnosť. V opačnom prípade (zrušenie rozhodnutia) by bolo potrebné vydať nové poverenie na vykonanie exekúcie. Súd tak konal procesne hospodárne, poverenie vydal hneď po doručení rozhodnutia krajského súdu všetkým účastníkom a nadobudnutí právoplatnosti. Zo spisu vyplýva, že súd vyznačil na rozhodnutí právoplatnosť až po vrátení všetkých doručení a obratom vydal poverenie. Preto súd aj v tomto prípade považoval nárok žalobcu za nedôvodný.

III/ žiadosti súdneho exekútora doručené exekučnému súdu v období od 01.06.2010 do 31.05. 2011 (týka sa konaní sp. zn. 9C/235/2012, 9C/245/2012, 9C/242/2012)

V rozhodnom období došlo od 01.06.2010 k novelizácii (zákonom č. 144/2010 Z.z.) ustanovenia § 44 ods. 2 EP, keď zákonodarca odkazom na ust. § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ EP uviedol, že pre tieto exekučné tituly lehota 15 dní pre udelenie poverenia súdneho exekútorovi neplatí. Žalobca však tvrdí, že v tomto období znenie § 41 ods. 2 písm. d/ EP malo na mysli rozhodnutia rozhodcovských komisií v pracovných sporoch vydaných v rozhodcovskom konaní podľa § 207 Zákonníka práce a vyhlášky č. 42/1975 Zb. o prejednávaní a rozhodovaní pracovných sporov rozhodcovskými komisiami. Rozhodnutia rozhodcovských komisií a rozhodcovských súdov považoval za dva úplne odlišné pojmy a veci. Svoj názor opieral aj o odbornú literatúru. Na druhej strane žalovaná vyvracala jeho tvrdenie opierajúc sa o dôvodovú správu k novelizovanému zneniu, podľa ktorej sa dotknuté ustanovenie aplikuje aj na rozhodcovský rozsudok.

Podľa prílohy k uzneseniu Ústavnoprávneho výboru NR SR č. 820 z 23.02.2010 bola potreba prijatia novely (144/2010 Z.z.) odôvodnená tak, že „prax ukázala, že lehota na poverenie exekútora v prípadoch, ak exekučným titulom je notárska zápisnica alebo rozhodcovský rozsudok bola výraznou prekážkou na to, aby súdy mohli objektívne posúdiť zákonnosť exekúcie, najmä v prípadoch existencie dôvodov podľa § 45 ods. 1 písm. c/ zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní. Prejavilo sa to vo veľkom počte nezákonných exekúcií, zbytočnom vzniku trov exekučného konania. V tomto smere je dôležitý rozsudok Súdneho dvora EÚ (Asturcom C-40/08), ktorý nevyklučuje posúdenie zmluvnej podmienky aj v exekučnom konaní. Negatívny dopad na štátny rozpočet to malo aj v súvislosti s podanými žiadosťami o náhradu škody, z dôvodu že sa v súdnej exekúcii vymohli plnenia z neprijateľných zmluvných podmienok, najmä neprimeraných sankcií. Súdy nemali časový priestor ani na vyžiadanie napr. spotrebiteľskej zmluvy.“ Na základe uvedeného potom vyplýva, že úmyslom zákonodarcu bolo neaplikovať 15 dňovú lehotu pri poverení exekútora aj v prípadoch, keď exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok, aj keď to nebolo výslovné v Exekučnom poriadku upravené.

Ústavný súd v náleze sp. zn. I. ÚS 243/07 vyjadril, že v prípade výkladu právneho predpisu platí, že jazykový výklad predstavuje prvotné priblíženie sa k aplikácii právnej normy. Je východiskom na objasnenie a ujasnenie si jej obsahu, zmyslu a účelu. Súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákonného ustanovenia, ale sa od neho smie a musí odchýliť, ak si to zo závažných dôvodov vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z princípov, ktoré majú svoj základ v ústavne konformnom právnom poriadku ako významovom celku. Vyššie uvedený zámer zákonodarcu nemožno nahrádzať neautentickým výkladom v odbornej literatúre.

Na základe vyššie uvedených skutočností súd ani v týchto prípadoch nemal za preukázaný nesprávny úradný postup exekučného súdu spočívajúci v rozhodnutí po zákonom stanovenej lehote. V konaniach sp. zn. 9C/235/2012, sp. zn. 9C/245/2012 súd zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Potom platí to, čo súd už uviedol v odôvodnení prípadov skupiny I (zaradenie vety o zamietnutí žiadosti bez lehoty až za vetu, v ktorej je uvedená lehota). V ďalšom konaní, vedenom pod sp. zn. 9C/242/2012, bola žiadosť o udelenie poverenia najprv zamietnutá. Krajský súd v Banskej Bystrici toto rozhodnutie dňa 17.08.2011 zrušil a exekučný súd vydal poverenie dňa 07.11.2011. Logicky sa však v tomto prípade nemohla uplatniť lehota 15 dní na udelenie poverenia, keďže žiadosť súdneho

exekútora bola ešte pred vydaním poverenia pôvodne zamietnutá (mohlo sa jednať o nezákonné rozhodnutie, nie postup). Po zrušení rozhodnutia krajským súdom potom nemožno hovoriť o nečinnosti exekučného súdu, ktorý doručoval toto rozhodnutie účastníkom. Až následne, po právoplatnosti mohol vydať poverenie na vykonanie exekúcie.

IV/ žiadosti súdneho exekútora doručené exekučnému súdu po 01.06.2011 (týka sa konaní sp. zn. 9C/243/2012, 9C/248/2012 a 9C/249/2012)

K 01.06.2011 došlo k zmene EP pokiaľ ide o lehotu na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Zákon *expressis verbis* ustanovil, že lehota na vydanie poverenia neplatí, ak sú exekučnými titulmi rozsudky rozhodcovských súdov. Preto je v daných prípadoch irelevantné tvrdenie žalobcu, že ustanovenie § 44 ods. 2 EP sa týkalo rozhodnutí rozhodcovských komisií alebo zmierov nimi schválených. Vo vyššie uvedených konaniach boli exekučnými titulmi rozsudky rozhodcovských súdov, súdny exekútor doručil exekučnému súdu žiadosti o udelenie poverenia až po 01.06.2011 (konkrétne pokiaľ ide o konanie sp. zn. 9C/243/2012 žiadosť doručil exekútor 21.07.2011, v konaní sp. zn. 9C/248/2012 a sp. zn. 9C/249/2012 dňa 15.08.2011), preto exekučný súd nielenže nemal lehotu pre rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia, ale ani lehotu na poverenie exekútora.

Nakoľko nebol ani v jednom zo spojených konaní preukázaný už prvý predpoklad vzniku škody - žalobcom tvrdený nesprávny úradný postup, súd existenciu ďalších predpokladov neskúmal. Zákon vyžaduje kumulatívne splnenie všetkých predpokladov, preto ak čo len jeden z nich chýba, nemôže dôjsť ku vzniku škody.

Žalobcom tvrdená nečinnosť exekučného súdu nebola preukázaná. Naopak, z pripojených exekučných spisov je zjavné, že po celú dobu od doručenia žiadosti po rozhodnutie o nej súd zisťoval, či sú splnené predpoklady na udelenie poverenia a o žiadosti rozhodol v krátkej dobe po zistení potrebných skutočností. Nemožno mu teda vytýkať, že konal v neprímerane dlhej dobe.

Súd ešte poznamenáva, že aj keď žalovaná poukazovala na znenie ustanovenia § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. účinné od 01.01.2013 (že žalobca mal preukázať podanie sťažnosti na prietahy, resp. prešetrenie vybavenia sťažnosti, právoplatné rozhodnutie ESLP či Ústavného súdu SR), toto ustanovenie má hmotnoprávny charakter. Nemá však retroaktívne účinky, preto nemohlo byť aplikované na prejednávane prípady. Žalobca podal návrh na predbežné prerokovanie nárokov na náhradu škody ešte v roku 2012, kedy sa takýto postup nevyžadoval.

Na základe vyššie uvedených skutočností a právnych dôvodov súd návrhy žalobcu vo všetkých veciach spojených na spoločné konanie pod sp. zn. 9C/234/2012 zamietol z dôvodu nepreukázania zodpovednosti za škodu. Výšku škody a nemajetkovej ujmy už súd preto neskúmal.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa ustanovenia § 142 ods.1 OSP. Úspešná žalovaná si uplatnila náhradu trov konania, ale trovy konania nevyčísliła. Zo spisu jej nevyplývajú žiadne trovy konania. Z týchto dôvodov súd rozhodol v zmysle § 151 ods. 2 OSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne vo vyhotovení dvojmo na tunajší súd.

V odvolaní musí byť uvedené, kto ho robí, ktorému súdu je určené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, ktorej veci sa týka, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup okresného súdu považuje za nesprávny, čoho sa odvolateľ domáha (ako má odvolací súd rozhodnúť), uviesť dátum a podpis. Odvolanie treba predložiť v dvoch rovnopisoch, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.